

Datum, 3.10.2016

Predlog za ustanovitev Nadzornega organa civilne družbe za Projekt Drugi Tir – »P2T«

Spoštovani kolegi!

Verjetno ste opazili, da v SINTEZI-KCD budno spremljamo vsa dogajanja v zvezi s pripravo gradnje drugega železniškega tira Koper Divača (P2T). Večkrat smo opozorili Vlado, da se nekako ponavlja obrazec, ki se je uveljavil že pri gradnji avtocestnega križa, v manjši obliki pri gradnji vseh zdravstvenih objektov, najvidneje pa pri izvedbi projekta TEŠ-6.

Značilnost tega obrazca je, da celotno dogajanje vodijo oz. diktirajo neformalni lobiji izvajalcev, ki uspejo oblikovati nezakonito (kriminalno) vertikalno povezavo od načrtovalcev do izvajalcev ter nadzora celotne izvedbe. Posledica te nezakonite združbe ni samo vsiljena cena takega projekta, ki je praviloma od 50% do nekajkrat dražja, temveč pogosto tudi manj kvalitetna izvedba, slabša tehnologija, nezakonita izločitev konkurence oz. kvalitetnejših izvajalcev, vse do diskvalifikacije vrste strokovnjakov, ki v take povezave ne vstopajo.

Vse to se dogaja tudi pri projektu »drugi tir«, le da tokrat hkrati z načrti, kako pod krinko »potrebne javno-zasebne sodelovanja« v slovenski železniški in pomorski transport pripeljati nemška podjetja, ki že dolgo pritiskajo v tej smeri. Prepričani smo, da eno izpostavljenih vlog za široko lobijsko združbo pri tem igra minister Vlade g Gašperšič, ki z načrtom mešanega podjetja »2TKD« - katerega mešano solastništvo utemeljuje z (izmišljeno) visoko ceno Projekta - onemogoča pregledno dogovarjanje in transparentno izvedbo projekta drugi tir (P2T).

Vlado in poslance DZ smo na to opozorili, hkrati pa Vladi (do sedaj neuspešno) predlagali, da oblikuje večji Nadzorni svet za ta projekt, z udeležbo predstavnikov civilne družbe (Sindikatoev, Zveze upokojencev, Mladinskega sveta in drugih institucij CD) in z večjimi pristojnostmi ter osebno odgovornostjo članov NS.

Sicer menimo, da je Vlada prav pod pritiskom subjektov civilne družbe in širše javnosti deloma popustila in naročila revizijo Projekta, ki je pokazala, da je realna cena izvedbe P2T skoraj za polovico manjša od tiste, ki jo je preko ministra Gašperšiča vsiljeval vzpostavljeni lobi (700 – 800 mio evrov namesto 1,4 Mrd evrov!). Prepričani pa smo, da nevarnost ni minila in obstaja velika verjetnost, da bo neformalna združba, ki diktira način tako tehnične kot finančne izvedbe, z raznimi aneksi ceno projekta ponovno potiskala nad Mrd evrov.

Zato predlagamo, da subjekti civilne družbe, ki jih ta stvar zanima, sami ustanovimo NADZORNI ORGAN za ta projekt. Zavedamo se sicer, da takemu organu ne moremo zagotoviti pristojnosti normalnega NS, toda z vključitvijo ustreznih strokovnjakov, javnih delavcev in s sodelovanjem nekaterih poslancev, ki se tudi sami zavedajo opisanih nevarnosti, bi dobili organ, katerega vpliv bi bil bistveno večji od vpliva katerekoli posamezne celice civilne družbe.

Pozivamo vas, da to idejo podprete in aktivno sodelujete pri ustanovitvi takega NADZORNEGA ORGANA s predlaganjem posameznih članov (skupaj 9 – 11 članov?). Poudarjamo, da bi to bil povsem neodvisen, samostojno delujoč organ, odgovoren samo javnosti oz. civilni družbi.

Za Programski svet SINTEZE-KCD,
predsedujoči, Emil Milan Pintar